

ÎNCHEIERE

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Luiza Gafton

examinînd cererea depusă de reprezentantul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Andrei Șveț cu privire la recuzarea tuturor judecătorilor din cadrul Curții de Apel Chișinău și strămutarea cauzei spre examinare la o altă instanță egală în grad,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Cibotari împotriva Ministerului Sănătății cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 11 noiembrie 2016 Silvia Cibotari s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Sănătății cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare și încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin hotărîrea din 14 iulie 2017 a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă Silvia Cibotari împotriva Ministerului Sănătății cu privire la anularea actului administrativ. A anulat ordinul Ministerului Sănătății nr. 92-P/2 din 12 august 2016 în partea stabilirii sancțiunii disciplinare avertisment în privința Silviei Cibotari, ca fiind ilegal. A încasat de la Ministerul Sănătății în beneficiul Silviei Cibotari cheltuielile de judecată în sumă de 4000 de lei. A respins acțiunea înaintată de Silvia Cibotari în partea înaintării pretențiilor cu privire la încasarea prejudiciului moral în mărime de 10000 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 2000 de lei, ca fiind neîntemeiată.

La 14 august 2017 Silvia Cibotari și reprezentantul Ministerului Sănătății, Ion Glavatchi au declarat apel nemotivat, iar la 06 decembrie 2017 – apel motivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 iulie 2017.

La 01 martie 2018 reprezentantul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Andrei Șveț a depus cerere prin care a solicitat strămutarea cauzei la o altă instanță de apel.

În motivarea cererii a invocat că, există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei și de calitatea

participanților la proces, deoarece anterior în Curtea de Apel Chișinău au fost examinate mai multe cauze civile, având drept obiect anularea ordinelor de concediere a o serie de foști conducători de instituții medico-sanitare publice din subordinea Ministerului Sănătății, iar magistrații Curții de Apel Chișinău au emis acte de dispoziție judecătorești care au blocat activitatea instituțiilor respective, însă aceste acte judecătorești, au fost anulate de instanțele ierarhic superioare.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele expuse în cererea cu privire la strămutarea prezentei cauze, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea neîntemeiată și pasibilă respingerii din următoarele motive.

În conformitate cu art. 43 alin. (2) lit. d) din Codul de procedură civilă, instanța strămută pricina la o altă instanță dacă din motivul recuzării (abținerii de la judecată) unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor săi devine imposibilă.

Conform art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă, strămutarea pricinii în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs.

Potrivit art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea pricinii ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

În corespundere cu prevederile art. 53 alin. (3) din Codul de procedură civilă, dacă, din motivul recuzării, în instanța sesizată cu pricină nu se poate constitui complet de judecată și dacă recuzarea îi privește pe toți judecătorii ei, cererea de recuzare se va judeca de instanța ierarhic superioară spre care se îndreaptă calea de atac respectivă.

Potrivit art. 2.5 din Principiile de la Bangalore, judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparțială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. Printre astfel de cazuri, fără însă ca înșiruirea să fie completă, se numără următoarele: cazul în care judecătorul are o predispoziție sau o prejudecată efectivă cu privire la una dintre părți sau în care judecătorul cunoaște personal fapte relevante pentru proces; cazul în care, anterior, judecătorul a avut calitatea de avocat sau a fost audiat ca martor în acel dosar; cazul în care judecătorul sau un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

Colegiul pentru a se pronunța asupra temeiniciei cererii înaintate de reprezentantul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Andrei Șveț cu privire la recuzarea tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău și strămutarea pricinii civile la o altă instanță egală în grad consideră imperioasă analiza celor invocate în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

În hotărârea *Kyprianou vs Cyprus* (73797/01, 15 decembrie 2005, § 121), Curtea a rezumat principiile care reies din jurisprudența sa cu privire la imparțialitatea instanței judecătorești după cum urmează: „Curtea reiterează, în

primul rând, că într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere populației și, în primul rând, acuzatului, în cazul procedurilor penale. În acest sens, articolul 6 cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

Astfel, Curtea în cauza *Piersack vs Belgium*, (1 octombrie 1982, § 427) face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea *Grievies vs Marea Britanie*, 16 decembrie 2003, 57067/00).

În ceea ce privește al doilea test, atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii acelui complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea. În această privință, chiar aparențele pot avea o anumită importanță (a se vedea *Castillo Algar vs Spain* și *Morel vs France*). Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănuși că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănușială poate fi obiectiv justificată (a se vedea *Ferrantelli and Santangelovs. Italy* și *Wettstein vs Switzerland*).

Colegiul remarcă faptul că, alegațiile invocate de către reprezentantul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Andrei Șveț precum că, magistrații Curții de Apel Chișinău au emis acte de dispoziție judecătorești care au blocat activitatea instituțiilor subordonate Ministerului Sănătății, însă aceste acte judecătorești, au fost anulate de instanțele ierarhic superioare, nu pot fi reținute or, potrivit principiului imutabilității competenței jurisdicționale consacrat la art. 32 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care instituie regula potrivit căreia nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătorii în a căror competență pricina respectivă este dată prin lege.

Este criticabilă și nefondată opinia precum că, anterior în Curtea de Apel Chișinău au fost examinate mai multe cauze civile, avînd drept obiect anularea ordinelor de concediere a o serie de foști conducători de instituții medico-sanitare publice din subordinea Ministerului Sănătății, și nu constituie un motiv rezonabil de a bănuși judecătorii instanței date de nepărtinire deoarece asemenea abordări vin în contradicție cu regulile imperative a competenței teritoriale generale.

Pretinsa atitudine părtinitoare invocată de reprezentantul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Andrei Șveț are o conotație declarativă și neprobată or, la acest capitol nu au fost exemplificate împrejurările de ordin obiectiv sau subiectiv concludente ce ar furniza concluzii cu privire la prezența prejudecății judecătorilor a cărei recuzare se solicită avînd în vedere că în spiritul CEDO orice bănușială de imparțialitate urmează să fie obiectiv justificată.

Conform art. 52 alin. (5) din Codul de procedură civilă, în proces nu se admite înaintarea repetată a recuzării aceluiași judecător și pentru aceleași motive dacă anterior recuzarea lui a fost respinsă. De asemenea, nu se admite: recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sînt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării; recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător; recuzarea judecătorilor care nu sînt implicați în examinarea pricinii.

Ținând cont de cerințele art. 46 din Codul de procedură civilă privind componența completelor de judecată, se impune concluzia că, în majoritatea cazurilor, acestea oricum nu cuprind toți judecătorii care activează într-o instanță. Prin urmare, cererile de recuzare se pot justifica doar în privința judecătorilor din același complet, și nicidecum asupra tuturor judecătorilor din instanța respectivă.

Rațiunea legiuitorului este de a nu admite stagnarea înfăptuirii justiției de către instanța investită de lege, iar extinderea artificială a temeiurilor de recuzare asupra judecătorilor neimplicați în judecarea cauzelor civile concrete constituie un abuz de drept din partea justițiabililor, care generează atât tergiversarea procesului, cât și la prejudicierea intereselor părților adverse.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea înaintată de reprezentantul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Andrei Șveț cu privire la recuzarea tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău și strămutarea pricinii la altă instanță egală în grad.

În conformitate cu art. 43 alin. (4), art. 270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

A respinge ca neîntemeiată cererea depusă de reprezentantul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Andrei Șveț cu privire la recuzarea tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău și strămutarea cauzei la altă instanță egală în grad, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Cibotari împotriva Ministerului Sănătății cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Luiza Gafton